

zaaknummer 2012 T 696 (3)

26 mei 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. drs. M. Jeltes, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam],
geboortedatum niet bekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie OLV van Zeven Smarten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 10 september 2015.

Op 9 oktober 2015 is bij de griffie van de Klachtencommissie een brief ingekomen van mr. J.L.R. Kenens, advocaat te Leiden, waarin de ontvankelijkheid van de klacht van klager ter discussie wordt gesteld.

Hierop is, eveneens op 9 oktober 2015, gereageerd door mr. drs. M. Jeltes.

Op 12 oktober 2015 heeft de griffier van de Klachtencommissie partijen per brief laten weten dat de klacht ingepland zal worden voor een mondelinge behandeling door de Klachtencommissie, waarbij de Klachtencommissie tevens een uitspraak zal doen over de ontvankelijkheid van klager in zijn klacht tegen aangeklaagde.

Op 24 december 2015 is bij de griffie een verweerschrift op het klaagschrift ingekomen van mevrouw mr. F.M.S. Niessen, advocaat te Leiden.

Op 3 mei 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn begeleidsters, mevrouw [naam] en mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. drs. M. Jeltes, advocaat te Amsterdam.

Aangeklaagde is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door mr. F.M.S. Niessen, advocaat te Leiden en broeder [naam] van de Broedercongregatie OLV van Zeven Smarten.

Klager en aangeklaagde zijn buiten elkaars aanwezigheid door de Klachtencommissie gehoord.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Op zes-/ zevenjarige leeftijd kwam klager in [instelling] te [plaats] terecht in de groep genaamd [naam]. Aangeklaagde was een soort groepsleider van [groep]. In de herinnering van klager was aangeklaagde in ieder geval aanwezig op de groep.

De kinderen sliepen op een slaapzaal. Het was gebruikelijk dat er altijd een groepsleider bij de kinderen sliep. De groepsleider sliep in een apart kamertje dat op de slaapzaal gesitueerd was. Als het de beurt van aangeklaagde was om op de groep te slapen, haalde hij klager 's avonds uit zijn bed om te gaan plassen. Dit, om te voorkomen dat klager in zijn bed zou plassen. Na verloop van tijd nam aangeklaagde klager echter ook mee naar zijn kamertje op de slaapzaal. Klager moest op het bed in het kamertje gaan liggen. Vervolgens begon aangeklaagde aan klager te friemelen. Hij betastte klager onder zijn pyjama over zijn hele lichaam en hij kuste klager.

Na enige tijd werd klager overgeplaatst naar de groep [naam]. Ook hier kwam klager in aanraking met aangeklaagde. Onder het mom van een straf nam aangeklaagde klager mee naar het hoofdgebouw. Zij gingen naar de kamer van [aangeklaagde]. Klager moest zich uitkleden en bij [aangeklaagde] over zijn knieën gaan liggen. Vervolgens kreeg klager slaag op zijn blote billen. Na het slaan werden de billen van klager met zalf ingesmeerd. Hierna werd klager anaal gepenetreerd door [aangeklaagde]. Aangeklaagde keek toe en herhaalde vervolgens het gehele ritueel van [aangeklaagde].

Gedurende meerdere jaren heeft aangeklaagde klager anaal verkracht. Buiten de kamer van [aangeklaagde] gebeurde dit ook in de 'isoleercel' in het hoofdgebouw van [instelling]. Aangeklaagde penetreerde klager ook dan anaal. Hierbij was regelmatig lekenbegeleider [naam] aanwezig. Op een gegeven moment werd klager zo'n drie tot vijf keer per week anaal verkracht door aangeklaagde, al dan niet in combinatie met de andere hiervoor met naam genoemde (leken)broeders.

Het misbruik stopte, nadat klager op 15-jarige leeftijd de ruiten van [instelling] had ingegooid. Als gevolg hiervan werd hij door zijn (pleeg)ouders van het internaat gehaald.

2.2. Klager leeft in angst door hetgeen hem binnen [instelling] is overkomen. Hij heeft zichzelf meerdere malen van het leven willen beroven en daartoe ook pogingen ondernomen.

Zodra klager met mannen praat, ziet hij het misbruik voor zich. Klager vermijdt daarom contact met mannen. Wanneer er op televisie nieuws is wat gaat over verkrachting en/of seksueel misbruik, dan raakt klager van streek.

Klager heeft een afwerende houding. Hierdoor heeft hij lange tijd geen contact met zijn kinderen gehad.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem is aangedaan. Hij hoopt met zijn verhaal te kunnen bijdragen aan het (verder) voorkomen van misbruik binnen de R.K.-Kerk. Voorts wenst klager dat de door hem geleden schade financieel vergoed wordt.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde heeft ter zitting weerwoord gegeven. Hij heeft aangevoerd dat hij zichzelf niet herkent in hetgeen klager hem verwijt. Ook heeft aangeklaagde aangevoerd dat hij nooit werkzaam is geweest in de groep [naam] en dat hij klager nooit gezien heeft in de groep [naam]. Aangeklaagde ontkent dat hij klager seksueel misbruikt heeft.

In het verweerschrift is voorts naar voren gebracht dat de door klager gestelde feiten onvoldoende onderbouwd zijn.

Los van de inhoud van de klacht is aangevoerd dat het klaagschrift te laat is ingediend, omdat - kort gezegd- de klacht tegen aangeklaagde niet voor 1 mei 2015 is ingediend.

Primair wordt verzocht de klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Subsidiair wordt verzocht de klacht niet gegrond te verklaren.

4. De beoordeling

4.1. De ontvankelijkheid van de klacht van klager is namens aangeklaagde betwist. Reeds ter zitting d.d. 3 mei 2016 heeft de Klachtencommissie vermeld dat wanneer een melding is ingekomen vanwege seksueel misbruik, deze tot het moment waarop daadwerkelijk het klaagschrift is ingediend, kan worden uitgebreid. Een dergelijke uitbreiding kan zowel betrekking hebben op hetgeen gebeurd is, als ook op de persoon van de aangeklaagde. Klager heeft reeds in 2012 melding gemaakt van seksueel misbruik dat hem is overkomen in de periode dat hij verbleef in [instelling]. Gelet hierop staat de ontvankelijkheid van de klacht van klager niet ter discussie. Klager is ontvankelijk is zijn klacht. Een en ander zoals ter zitting d.d. 3 mei 2016 door de voorzitter van de Klachtencommissie kenbaar is gemaakt.

4.2. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.3. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie authentiek en zeer indrukwekkend overgekomen. Echter, in de onderhavige zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen -in de vorm van steunbewijs- die de verklaring van klager dat hij door aangeklaagde seksueel is misbruikt voldoende kunnen ondersteunen, hetgeen voor een gegrondverklaring van de klacht een essentieel vereiste is.

Steunbewijs dient specifiek van aard en controleerbaar te zijn. Dat wil zeggen dat het betrekking moet hebben op het door de aangeklaagde gepleegde seksueel misbruik van klager persoonlijk. Het sterkste bewijs is een verklaring van iemand die persoonlijk aanwezig was bij het misbruik of aan wie klager het direct heeft verteld. Een dergelijke situatie doet zich zelden voor. Het seksueel misbruik kan ook aannemelijk gemaakt worden - en dat komt vaker voor - in de vorm van een verklaring over soortgelijk misbruik van een ander slachtoffer van dezelfde aangeklaagde of door een verklaring van een derde persoon, bijvoorbeeld een familielid, vriend of hulpverlener aan wie het slachtoffer achteraf heeft verteld over het misbruik. In dat soort steunbewijs kan de aannemelijkheid van de klacht van klager worden gevonden.

In onderhavige zaak zijn stukken ter ondersteuning van de klacht van klager over gelegd. Geen van deze stukken kan echter het verhaal van klager voldoende concreet, op die hiervoor omschreven wijze, onderbouwen. Ten aanzien van de 'Toestemming gebruik klacht als steunbewijs' met nummer 2012T743 merkt de Klachtencommissie in het bijzonder het volgende op: de melding van die betreffende klager is nooit omgezet in een klacht, waardoor de authenticiteit van het verhaal van de betreffende melder/klager niet door de Klachtencommissie getoetst is en om die reden niet ter ondersteuning kan gelden. Het betreft hier voorts een melding van seksueel misbruik van geheel andere aard dan dat waar de klacht van klager betrekking op heeft. Naast de klacht van klager is derhalve geen steunbewijs voor handen dat de aannemelijkheid van de klacht van klager kan ondersteunen.

4.7. Gelet op bovenstaande overweging heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld, onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van aangeklaagde ondersteunen, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie OLV van Zeven Smarten de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 26 mei 2016 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure heeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.